

HUMAN RIGHTS WATCH

350 Fifth Ave, 34th Floor
New York, NY 10118
Phone: 212.290.4700
Fax: 212.736.1300
hrwnyc@hrw.org

MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA DIVISION

Sarah Leah Whitson
Executive Director
Joe Stork
Deputy Director
Fadi al-Qadi
Regional Advocate
Eric Goldstein
Research Director
Hania Mufti
London Office Director
Lucy Mair
Researcher
Leila Hull
Tarek Radwan
Associates

ADVISORY COMMITTEE

Gary G. Sick
Co-Chair
Bruce Rabb
Shibley Telhami
Vice Chair
Khaled Abou El-Fadl
Lisa Anderson
Shaul Bakhash
Richard Bartlett
Warren Bass
M. Cherif Bassiouni
Martin Blumenthal
Paul Chevigny
Helena Cobban
Edith Everett
Mansour Farhang
Christopher E. George
Rita E. Hauser
Rev. J. Bryan Hehir
Robert James
Edy Kaufman
Marina Pinto Kaufman
Samir Khalaf
Judith Kipper
Ann M. Lesch
Robert Malley
Stephen P. Marks
Rolando Matalon
Philip Mattar
Sheila Nemazee
Nader Mousavizadeh
Trevor Pears
Kathleen Peratis
Jane Schaller
Jean-Francois Seznec
Charles Shamas
Mustapha Tili
Andrew Whitley
Napoleon B. Williams, Jr.
James J. Zogby

HUMAN RIGHTS WATCH

Kenneth Roth
Executive Director
Allison Adoradio
Operations Director
Michele Alexander
Development & Outreach Director
Carroll Bogert
Associate Director
Widney Brown
Deputy Program Director
Peggy Hicks
Global Advocacy Director
Iain Levine
Program Director
Dinah PoKempner
General Counsel
James Ross
Senior Legal Advisor
Joe Saunders
Deputy Program Director
Wilder Tayler
Legal and Policy Director
Joanna Weschler
UN Representative
Jane Olson
Chair, Board of Directors

אסור לפרסום עד:
יום ראשון, 23 בינואר 2005
בשעה 01:00 לפי שעון גריניץ'

ישראל: לפסול התוכנית להריסת בתים ברצועת עזה

(ירושלים, 23 בינואר 2005) – על היועץ המשפטי לממשלה בישראל לפסול את ההצעה של הצבא להרוס 3,000 בתים של פלסטינים, במסווה של כריית תעלה למניעת-הברחות לאורך גבול מצרים-רצועת עזה, אמר היום ארגון Human Rights Watch. לקבלת ההצעה תהייה השפעה הרסנית על האוכלוסייה האזרחית והיא תהווה הפרה של המשפט ההומניטרי הבינלאומי.

על פי דיווחים בעיתונים, צבא ההגנה לישראל (צה"ל) הציג ליועץ המשפטי לממשלה, מנחם מזוז, שלוש תוכניות לכריית תעלה בתוואי המכונה "ציר פילדלפי", הנמתח לאורך פאתיה הדרומיים של העיר רפיח בגבול מצרים-רצועת עזה. כריית התעלה בתוואי הצר ביותר תביא להריסתם של 200 בתים, ובתוואי הרחב ביותר להריסתם של 3,000 בתים.

ב-UTH **מכתב** HTU שנשלח אל היועץ המשפטי לממשלה טוען ארגון Human Rights Watch כי צה"ל נמנע מלבחון באופן מעמיק טכניקות הרסניות-פחות כלפי רכוש אזרחי לצורך איתור מנהרות ונטרול האיום הנשקף מהן.

לדברי שרה לי וויטסון, האחראית לאזור המזרח התיכון בארגון Human Rights Watch, "ביטחונה של ישראל אינו מחייב את ההריסה ההמונית של בתי אזרחים הכרוכה בהצעות האלה לכריית התעלה. במקום להפעיל שיטות שונות לאיתור ולהריסה של מנהרות, כפי שנעשה לאורך השטח המפורז בקוריאה, צה"ל משתמש בהברחות כאמתלה להריסת בתים נוספים של פלסטינים לאורך גבול רפיח".

לדברי פקיד ישראלי רשמי, התוואי הרחב ביותר שצה"ל הציע לכריית התעלה לא יעמוד במבחן משפטי. ארגון Human Rights Watch גילה שאפילו החלופה הצרה ביותר מבין השלוש שהציע צה"ל לא תוכל לעמוד במבחן משפטי. על פי המשפט ההומניטרי הבינלאומי, ישראל, ככוח כובש, יכולה להרוס רכוש אזרחי בנסיבות כאלה אך ורק "כאשר הדבר הכרחי לחלוטין לצורך מבצעים צבאיים". הריסת רכוש אזרחי לשם שיפור הביטחון הכללי של יחידות הצבא של הכוח הכובש, או כאמצעי-זהירות רחב היקף כנגד איומים היפותטיים – אסורה.

לדברי וויטסון, "ההצעה הזו עולה בקנה אחד עם המערכה שמנהל צה"ל ליצור אזור חיץ מתרחב-בהתמדה, שיהיה ריק מפלסטינים. צה"ל הורס בתים כדי להרחיב את אזור החיץ, לאחר מכן מקים מוצבים חדשים בקרבה רבה יותר לאזורי מגורים, ולבסוף הורס בתים נוספים כדי להגן על העמדות החדשות שהקים".

מאז שנת 2000 הרס צה"ל באופן בלתי חוקי מאות בתים כדי להרחיב את אזור החיץ מדרום לרפיח, שרוחבו מגיע היום עד ל-300 מטרים. ששה עשר אלף בני אדם, שהם למעלה מעשרה אחוזים מאוכלוסיית רפיח, איבדו את בתיהם. בשנת 2003 השלים צה"ל באזור שכבר נהרס ופונה מיושביו את הקמתה של חומת מתכת בגובה שמונה מטרים שנועדה להגן על חייליו. חיילי צה"ל מבצעים סיורים לאורך הגבול מאחורי החומה. למרות אמצעי ההגנה הנוספים האלה, קצב הריסת הבתים ברפיח הוכפל פי שלושה בשנת 2003, בהשוואה לשנתיים שקדמו לה.

בתחקיר המפורט שביצע ארגון Human Rights Watch באזור הגבול ברפיח ואשר פורסם בדו"ח המחזיק 133 עמודים בחודש אוקטובר 2004, התגלה שצה"ל הפרזי מאוד במספר המנהרות

הקיימות בפועל, כתירוץ להריסת בתים ועל מנת להצדיק את הרחבתו הבלתי חוקית של אזור החיץ. מתברר שצה"ל לא בחן לעומק שיטות מבוססות-היטב לאיתור ולהריסה של מנהרות – כגון שימוש בגלאים סיסמיים, מכשור אלקטרומגנטי ומכ"ם חודר-קרקע – שיטות שהופעלו ביעילות לאורך גבול מקסיקו-ארה"ב ובשטח המפורז בקוריאה.

לדברי וויטסון, "לפני שהוא מתעקש לכרות תעלה, על צה"ל להוכיח שהחלופות הללו – שהן בה בעת לא-קטלניות והרבה פחות הרסניות – אכן נוסו ונכשלו".

ניתן לעיין בדו"ח של ארגון Human Rights Watch, *חישוף ברפיח: הריסת בתים המונית ברצועת עזה*, וכן בתמונות הלוויין המצורפות, באתר האינטרנט שכתובתו <http://hrw.org/reports/2004/rafah1004/H>.

ניתן לעיין במכתב של ארגון Human Rights Watch אל היועץ המשפטי לממשלה, מנחם מזוז, מיום 14 בינואר, באתר האינטרנט שכתובתו <http://hrw.org/english/docs/2005/01/19/isrlpa10036.htm>.